

Comportament Polític

Codi: 101075

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Ciència política i gestió pública	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Marc Guinjoan Cesena

Correu electrònic: marc.guinjoanc@uab.cat

Equip docent

Beatriz Elias Valverde

Jaime Bordel Gil

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'estudiant ha d'haver adquirit de forma prèvia al desenvolupament d'aquest curs les nocions bàsiques sobre Ciència Política. Ha de poder llegir i entendre l'anglès i treballar amb facilitat amb fulls de càlcul. És molt recomanable haver superat l'assignatura Metodologia de l'Anàlisi Política.

Objectius

El curs té tres objectius fonamentals:

- Que els estudiants coneguin els elements bàsics que defineixen i caracteritzen el comportament polític i electoral en sistemes polítics democràtics.
- Que els estudiants puguin fer servir les teories i variables que expliquen com pensen i actuen els ciutadans en el terreny polític.
- Que els estudiants coneguin i puguin fer servir les principals dades i metodologies disponibles per a l'anàlisi del comportament polític.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
- Analitzar els processos electorals, incloent-hi campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i anàlisi i interpretació dels resultats electorals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que comprèn el comportament ciutadà i els valors democràtics, en particular en casos concrets de l'esfera interna i internacional
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Emprar les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva
- Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
2. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
3. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
4. Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
5. Analitzar els processos electorals, incloent campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i l'anàlisi i interpretació dels resultats electorals
6. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
7. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
8. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
10. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.

11. Emprar les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva
12. Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
13. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
14. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
15. Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
16. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
17. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
18. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
19. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
20. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
21. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
22. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
23. Treballar autònomament.
24. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
25. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

Sessios teòriques

- T1_Introducció: com estudiem el comportament?
- T2_Escola de Columbia
- T3_Escola de Michigan
- T4_Models espacials
- T5_Vot econòmic
- T6_Participació electoral
- T7_Participació no electoral
- T8_Partits polítics i formació de partits
- T9_Sistema electoral
- T10_Representació
- T11_Eleccions de segon ordre
- T12_Opinió pública i comportament electoral
- T13_Campanya i estratègia electoral
- T14_Polarització ideològica i afectiva

En paral·lel, hi haurà 5 sessions de lectura i 3 sessions de pràctiques que serviran per complementar i posar en pràctica els aspectes treballats a les classes teòriques.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de pràctiques i seminaris	20	0,8	6, 14, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Classes magistrals i presentacions	29,5	1,18	6, 7, 13, 15, 18, 20, 21, 25
Tipus: Supervisades			
Avaluació	2	0,08	4, 5, 6, 12, 14, 15, 17, 20, 21, 23
Tipus: Autònomes			
Estudi de la teoria presentada a classe	50	2	4, 6, 14, 15, 17, 18, 21, 23, 25
Lectures obligatòries i relacionades amb les pràctiques	20	0,8	15, 16, 17, 18, 21, 23
Redacció dels exercicis pràctics	20	0,8	14, 21, 22, 23, 24, 25

Hi ha tres tipus de sessions presencials:

1. Classes magistrals en les que el professorat presenta els continguts teòrics en interacció amb els estudiants
2. Sessions de seminaris en les que es treballa un exercici d'aplicació dels coneixements adquirits a través de l'anàlisi de les lectures
3. Sessions de pràctiques en les que es treballa un exercici d'aplicació dels coneixements adquirits a través de l'anàlisi de dades

Les sessions presencials poden requerir la lectura prèvia dels materials que s'indiquen a l'inici del curs.

Durant les activitats autònomes els estudiants hauran de preparar els materials corresponents a cada sessió, elaborar els treballs que s'avaluaran i preparar els continguts de l'exàmen.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	5%	0,5	0,02	6, 9, 20, 21
Examen final	50%	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 20, 21
Pràctiques	20%	3	0,12	4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Seminaris	25%	3	0,12	1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Avaluació contínua

La nota final de l'assignatura serà una mitjana dels següents conceptes:

- Examen final (50%)
 - Examen tipus test (30%)
 - Comentari a desenvolupar a l'examen (20%)
- Pràctiques (20%)

- Seminaris (25%)
- Assitència i participació (5%)

D'acord amb l'article 117.2 de la Normativa acadèmica de la UAB, l'avaluació de l'alumnat repetidor podrà consistir en una sola prova de síntesi. L'alumnat repetidor que es vulgui acollir a aquesta possibilitat, caldrà que es posi en contacte amb el professorat a principi de curs.

Per aprovar l'assignatura caldrà:

- Una nota mínima global de 5 en el conjunt de l'assignatura
- Un 4 a l'examen final

Avaluació única

Podran seguir l'avaluació única només aquelles persones que hagin obtingut el permís corresponent de Gestió Acadèmica a l'inici del curs.

L'examen d'avaluació consistirà en els següents apartats, amb el seu corresponent pes a la nota final de l'assignatura:

- Examen tipus test: 40%
- Pregunta de desenvolupament: 30%
- Examen de pràctiques: 30%

Examen de recuperació

- L'alumne tindrà dret a l'examen de recuperació sempre i quan hagi assistit a l'examen de l'assignatura.
- L'examen de recuperació servirà per recuperar únicament la nota de l'examen final. En cap cas servirà per recuperar la nota de pràctiques ni de seminaris.
- La nota de pràctiques i de seminaris no impedeixen poder assistir a la recuperació, però cada alumne és responsable de calcular les possibilitats de superar l'assignatura donada la nota de pràctiques i de seminaris.
- En el cas dels estudiants que segueixen l'Avaluació Única, l'examen de recuperació servirà per recuperar la nota de la teoria i/o de les pràctiques, segons la nota que hagi obtingut l'alumne a l'examen.

Avaluació per compensació

Consisteix en la compensació de qualificacions entre assignatures d'una titulació de grau. L'alumne ho haurà de demanar a Gestió Acadèmica sempre i quan compleixi amb els [requisits establerts per la UAB](#).

Qualificació "No avaluable"

El lliurament de qualsevol activitat o la presentació a una prova eximeix l'estudiant de la qualificació de "No presentat"

Ús restringit d'intel·ligència artificial

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions, i en el suport amb els codis d'R en les pràctiques del curs. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

La següent bibliografia és de consulta per a l'assignatura. Les lectures obligatòries i voluntàries específiques s'explicitaran a l'inici del curs:

- Anduiza Perea, E., & Bosch, A. (2004). *Comportamiento político y electoral*. Barcelona: Ariel.
- Arzheimer, K., Evans, J., & Lewis-Beck, M. (2017). *The Sage Handbook of Electoral Behaviour*. London: Sage.
- Astudillo, J., & Rodon, T. (2013). "El comportamiento electoral del votante en la mediana y las «paradojas» de la competición política española / The Electoral Behaviour of the Median Voter and the 'Paradoxes' of Spanish Political Competition". *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 144: 3-21. <https://doi.org/10.5477/cis/reis.144.3>
- Blais, A., & Anduiza, E. (2013). "Voter Turnout". In R. Valelly (Ed.), *Oxford Bibliographies in Political Science*. Oxford: Oxford University Press DOI: 10.1093/obo/9780199756223-006
- Bosh, Agustí. (2020). The Spanish Electoral System, in "The Oxford Handbook of Spanish Politics" (eds. Diego Muro & Ignacio Lago), London: Oxford University Press, pàgines 389-409.
- Carmines, E. G., & Stimson, J. A. (1980). "The Two Faces of Issue Voting". *The American Political Science Review*, 74 (1): 78-91.
- Converse, P. E. (1964). "The Nature of Belief Systems in Mass Publics". *Critical Review*, 18(1): 1-74.
- Dalton, R. J. (2014 o posterior). *Citizen Politics: Public Opinion and Political Parties in Advanced Industrial Democracies*. Los Angeles: Sage CQ Press.
- Dalton, R. J., & Klingemann, H.-D. (2007). *Oxford Handbook of Political Behavior*. Oxford: Oxford University Press.
- Downs, A. (1992). "Una teoría económica de la democracia". En *Diez textos básicos de ciencia política*. Ariel.
- Equipo Piedras de Papel. (2015). *Aragón es nuestro Ohio: así votan los españoles*. Barcelona: Malpaso. Capítols 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 i 10.
- Fernbach, P. M., Rogers, T., Fox, C. R., & Sloman, S. A. (2013). "Political Extremism Is Supported by an Illusion of Understanding". *Psychological Science*, 24(6): 939-946. <https://doi.org/10.1177/0956797612464058>
- Inglehart, R., & Welzel, C. (2005). *Modernization, Cultural Change, and Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press. Capítol 1 (en castellano, publicado por el CIS).
- Iyengar, S., Sood, G., & Lelkes, Y. (2012). "Affect, Not Ideology". *Public Opinion Quarterly*, 76(3): 405-431.
- Klandermans, B., & van Stekelenburg, J. (2013). "The Social Psychology of Protest". *Current Sociology*, 61(5-6): 886-905.
- Mintz, A., Valentino, N. A., & Wayne, C. (2021). *Beyond Rationality: Behavioral Political Science in the 21st Century*. Cambridge University Press.
- Prior, M. (2018). *Hooked. How Politics Captures People's Interest*. Cambridge: Cambridge University Press. Capítol 1.
- Reif, K., Schmitt, H., & Norris, P. (1997). Second-order elections. *European Journal of Political Research*, 31: 109-124. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.1997.tb00768.x>
- Rodon, T., & Guinjoan, M. (2018). "Mind the Protest Gap: The Role of Resources in the Face of Economic Hardship". *PS - Political Science and Politics*, 51(1): 84-92.
- Rodon, Toni. (2022). *Quan el teu veí és diferent. La relació entre la segregació i el capital social*. Fundació Catalunya Europa. Pàgines 14-41.
- Rodon, Toni, & Guinjoan, Marc. (2023). *Les actituds en relació amb el canvi climàtic a Espanya varien amb l'edat? Observatori social de la Fundació "la Caixa"*.
- Sanders, D. (1995). Behavioral Analysis. In *Theory and Methods in Political Science* (pp. 23-41).
- Shively, W. P. (1979). "The Development of Party Identification among Adults: Exploration of a Functional Model". *The American Political Science Review*, 73(4): 1039-1054.
- Theocharis, Y., & Van Deth, J. W. (2018). "The Continuous Expansion of Citizen Participation: A New Taxonomy". *European Political Science Review*, 10(1): 139-163.
- Torcal, M., Rodon, T., & Hierro, M. J. (2016). "Word on the Street: The Persistence of Leftist-dominated Protest in Europe". *West European Politics*, 39: 326-350.
- Trujillo, M., & Gómez, B. (2016). *Urnas vacías en los suburbios de las ciudades*. Barcelona: Observatorio Social La Caixa.
- Urban, Tim. (2023). *What's Our Problem?: A Self-Help Book for Societies. Wait But Why*. Chapter 1: The Laddery.
- Viilup, Elina. (2017). L'amença populista: una ombra inquietant a la paret o un monstre real? *Revista Eines*, 29: 28-37.

- Vries, C. E. D., Hobolt, S. B., Proksch, S.-O., & Slapin, J. B. (2021). Foundations of European Politics: A Comparative Approach. Oxford University Press.
- Westwood, S. J., Iyengar, S., Malhotra, N., Lelkes, Y., & Levendusky, M. (2018). The Origins and Consequences of Affective Polarization in the United States. Annual Review of Political Science, 22(1), 1-18. <https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-051117-073034>

Programari

L'assignatura requereix coneixements previs de:

- R
- Microsoft Excel

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	51	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	segon quadrimestre	tarda